

Art. 8. Minister Sprawiedliwości upoważniony jest do tworzenia, w miarę potrzeby, nowych dyrekcji okręgowych, działających na powyższych zasadach w innych miejscowościach Państwa Polskiego.

Dan w Warszawie, dn. 7 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Sprawiedliwości:

w z. *Śmiarowski*

174

D E K R E T

w przedmiocie jednostki monetarnej waluty polskiej.

Na wniosek Rady Ministrów postanawiam co następuje:

Art. 1. Jednostka monetarna waluty polskiej otrzyma nazwę „Lech”, a setna jej część nazwę „grosz”.

Art. 2. Wykonanie tego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu.

Dan w Warszawie, dnia 5 lutego 1919 r.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezydent Ministrów:

I. J. Paderewski

Minister Skarbu:

Dr. English

175

D E K R E T

o zmianach w organizacji gmin wyznaniowych żydowskich na terenie b. Królestwa Kongresowego.

Art. 1. Do czasu uchwalenia przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ogólnego statutu gmin wyznaniowych żydowskich, do obowiązującego prowizorycznie na terenie b. okupacji niemieckiej a z mocy niniejszego dekretu

rozcigniętego na pozostałe części terytorjum b. Królestwa Kongresowego, rozporządzenia z d. 1 listopada 1916 r. o Organizacji Żydowskiego Towarzystwa Religijnego wprowadzone zostają następujące zmiany i uzupełnienia.

Art. 2. § 1 rozporządzenia z d. 1 listopada 1916 otrzymuje brzmienie następujące:

„Żydzi, mieszkańcy tej części Rzeczypospolitej Polskiej, która stanowiła dawniej t. zw. Królestwo Kongresowe, tworzą towarzystwo religijne, publiczno-prawne. Towarzystwo religijne składa się z gmin. Na jego czele stoi Rada Religijna gmin Żydowskich. Towarzystwo religijne i poszczególne gminy mają prawa korporacyjne i prawo posiadania pieczęci“.

Art. 3. Wyrazy „Najwyższa Rada Żydowska“ w całym rozporządzeniu zostają zmienione na wyrazy „Rada Religijna gmin Żydowskich“.

Art. 4. § 3 rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

„Żydowska gmina wyznaniowa winna zapewnić członkom gminy możliwość zaspakajania ich potrzeb religijnych. Kompetencję gminy stanowi zatem:

- a) organizowanie i utrzymanie rabinatu,
- b) zakładanie i utrzymanie synagog, domów modlitwy, kąpieli rytualnych i cmentarzy,
- c) czuwanie nad religijnym wychowaniem młodzieży,
- d) troszczenie się o zapewnienie ludności żydowskiej koższego mięsa,
- e) zarządzanie majątkiem gminnym i fundacjami, na rzecz gminy ustanowionemi, oraz wszelkiemi urządzeniami i zakładami, do gminy należącemi.

Pozatem gmina wyznaniowa ma prawo, na zasadach ogólnych, z zastrzeżeniem praw i obowiązków państwa i jego organów samorządnych, udzielania ubogim żydom pomocy dobroczynnej i zakładania w tym celu instytucji dobroczynnych“.

Art. 5. § 5 rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

„Zarząd jest wybierany przez powszechne, równe, tajne, bezpośrednie i proporcjonalne głosowanie na przeciąg lat czterech.

Czynne prawo wyborcze jest zależne od następujących warunków: a) wyznanie żydowskie, b) wiek 25 lat skończonych, c) płeć męska, d) zamieszkanie w obrębie gminy żydowskiej bez przerwy przynajmniej rok jeden.

Prawo wyborcze jest w zawieszeniu podczas postępowania upadłościowego, utraty praw obywatelskich, ubezwłasnowolnienia, kary więziennej i korzystania z dobroczynności publicznej“.

Art. 6. § 18 rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

„Wybory odbywają się na zasadach głosowania powszechnego, równego, tajnego, bezpośredniego i proporcjonalnego“.

Art. 7. § 37 rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:

„Czterech świeckich i dwóch duchownych członków Rady Religijnej powołuje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Dziesięciu świeckich i pięciu duchownych

członków Rady Religijnej obierają wyborcy gmin. Wyborców obierają członkowie zarządów gmin mniejszych i pełnomocnicy gmin wielkich.

Wybory do Rady Religijnej odbywają się na zasadach głosowania tajnego i proporcjonalnego w ten sposób, iż członkowie zarządów gmin każdego powiatu zbierają się dla wyboru wyborców do Rady Religijnej w odnośnym mieście powiatowem.

Pełnomocnicy gmin wielkich wybierają wyborców oddzielnie. Powiaty i wielkie gminy, liczące do 50.000 mieszkańców-żydów, wybierają jednego wyborcę, liczące powyżej 50.000 do 100.000—dwóch wyborców i t. d. Na członków Rady Religijnej mogą być wybierane lub członkami Rady Religijnej mogą być mianowane osoby, posiadające w swojej gminie bierne prawo wyborcze“.

- Art. 8.** § 44 rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:
„W obrębie każdej gminy większej mogą się tworzyć związki wyznaniowe w celu urzędzenia i utrzymywania synagog i innych urządzeń religijnych. Utworzenie związku wyznaniowego podlega zezwoleniu państwowej władzy nadzorczej. Związek wyznaniowy wciągnięty być winien do rejestru Rady Religijnej, przez co uzyskuje prawa korporacyjne“.
- Art. 9.** § 49. rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:
„Rada Religijna gmin żydowskich ustanawia w statucie zasady obowiązujące dla dopuszczenia do sprawowania urzędu rabina. Statut ten winien być zatwierdzony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego. Niezależnie od określonych w statucie wymagań, do sprawowania urzędu rabina mogą być dopuszczone osoby, mające do tego zdolność według zaświadczenia kolegium rabinów, uznanego przez Radę Religijną.
Rabin winien znać języki polski i hebrajski w piśmie i słowie.“
- Art. 10.** § 56 rozporządzenia otrzymuje brzmienie następujące:
„Wybór rabina podlega zatwierdzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego na przedstawienie Rady Religijnej“.
- Art. 11.** § 60 rozporządzenia zostaje uzupełniony przez dodanie ustępu tej treści:
„Budżety i listy składek gmin wyznaniowych i Rady Religijnej podlegają przed ich wykonaniem zatwierdzeniu władzy nadzorczej. Budżety i listy składek w ten sposób zatwierdzone mają moc wykonawczą“.
- Art. 12.** §§ 62, 63 i 70 rozporządzenia otrzymują brzmienie następujące:
„§ 62. Naczelną władzą nadzorczą nad organami zarządu gmin wyznaniowych żydowskich jest Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.
Miejscową władzą nadzorczą dla poszczególnych gmin jest Komisarz powiatu.“

§ 63. Bliższe przepisy, dotyczące się dokonania wyborów na mocy dekretu niniejszego, wydaje Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 70. Wykonanie niniejszego dekretu powierza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, który w tym celu wydaje niezbędne przepisy wykonawcze”.

Art. 13. §§ 17, 26 do 34, 43, 55 i 65 rozporządzenia z d. 1 listopada 1916 r. zostają uchylone.

Dan w Warszawie, dnia 7 lutego 1919 roku.

Naczelnik Państwa:

J. Piłsudski

Prezdyent Ministrów:

J. J. Paderewski

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:

Jan Łukasiewicz

DEKRET

w przedmiocie tymczasowych przepisów budowlanych na obszarach byłego zaboru rosyjskiego.

Do czasu uchwalenia przez Sejm Ogólnej Państwowej Ustawy Budowlanej—na obszarach b. zaboru rosyjskiego należy stosować dotychczas obowiązujące przepisy w dziedzinie budownictwa z następującymi uzupełnieniami:

Art. 1. Przepisy w dziedzinie budownictwa, obowiązujące na obszarze b. C.-N. General-Gubernatorstwa Warszawskiego (Rozporządzenie budowlano-policyjne dla wsi z dnia 20 listopada 1917 r.—Dziennik Rozporządzeń № 99 i Rozporządzenie z dnia 29 listopada 1916 r.—Dziennik Rozporządzeń № 55) rozciąga się niniejszem na pozostałe obszary b. zaboru rosyjskiego.

Art. 2. Minister Robót Publicznych może udzielać prawa prowadzenia robót budowlanych i sprawowania technicznego nad nimi dozoru—poza osobami, posiadającymi już takie prawa na zasadzie dotychczasowych przepisów, również i osobom, które zostaną zakwalifikowane przez urzędującą przy Ministrze Robót Publicznych komisję kwalifikacyjną. Skład wymienionej komisji, instrukcję dla niej, regulamin egzaminów i wykaz wyższych uczelni, których dyplomy zwalniają od egzaminów, zatwierdza Minister Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz z Ministrem Sztuki i Kultury.